

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΘΕΜΑ Α1

Κόμμα Θεοτόκη: σελ 93 « Τα κόμμα του Γ. Θεοτόκη –Αντιβενιζελικών».

Προσωρινή κυβέρνηση της Κρήτης (1905) : σελ. 213-214 « Στο μεταξύ- προς τους επαναστάτες».

Μικτή επιτροπή Ανταλλαγής : σελ 139 « Ιδρύθηκε-1914»

σελ 151-152 «Με βάση το άρθρο 11-ανταλλαξιμων».

ΘΕΜΑ Α2

α. Σ

β. Λ

γ. Λ

δ.Λ

ε. Σ

ΘΕΜΑ Β1

Ενότητα 4

σελ. 142-143 : « Η επιστροφή- προσφυγιάς»

ΘΕΜΑ Β2

Ενότητα 3

Σελ 157-158 : Ως εισαγωγή « Την αστική αποκατάσταση-ευρέση εργασίας»

« Η αστική στέγαση –επέκταση λιμανιών κ.α»

ΘΕΜΑ Γ1

Από το βιβλίο για το:

α) έπρεπε να αξιοποιηθούν στοιχεία από τη σελ. 78 : « Μέσα σε συνθήκες- δεδηλωμένης το 1875»

β) έπρεπε να αξιοποιηθούν στοιχεία από τις σελίδες 79-80 :

σελ 79 : « Η ίδια άνηκε- τοπίου»

σελ 80 : «Το διάστημα – θεμελιώθηκαν»

Από τα παραθέματα για το :

α) Το **κείμενο Α** προσθέτει:

- Την εκλογική νοθεία στις 29/6/1874 η οποία αναφέρεται στην εφημερίδα Καιροί από τον Χαρίλαο Τρικούπη με το άρθρο του « Τις πταίει;»
- Τονίζει την υπαιτιότητα του βασιλιά, τον οποίο θεωρεί ως μοναδικό υπεύθυνο για την διαστροφή των συνταγματικών θεσμών και την συγκέντρωση της εξουσίας.
- Αναφέρεται στο δίλημμα του έθνους «της υποταγής στην αυθαιρεσία ή της επανάστασης»
- Επισημαίνει την ανικανότητα των πολιτικών να αντικρούσουν τον μοναρχικό αυτό τύπο εξουσίας .

Για το ερώτημα :

β) Στο **κείμενο Α**: Ο Τρικούπης προτείνει ως μοναδική λύση τον σχηματισμό κυβερνήσεων πλειοψηφίας και την διαμόρφωση ενός δικομματικού συστήματος.

Στο **κείμενο Β**: Από το λόγο του βασιλιά στο κοινοβούλιο τον Αύγουστο του 1875:

- Επισημαίνεται η ηθική δέσμευση του για την τήρηση της αρχής της δεδηλωμένης (μέχρι να αναθεωρηθεί το Σύνταγμα και να κατοχυρωθεί συνταγματικά).
- Δέσμευση για την τήρηση τόσο του γράμματος όσο και του πνεύματος του νόμου του Συντάγματος.
- Δέσμευση Βασιλική για το σεβασμό των προνομίων των εκλεγμένων του λαού.
- Δέσμευση για την τήρηση της αρχής της δεδηλωμένης εφόσον είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή λειτουργία του πολιτεύματος.

ΘΕΜΑ Δ1

Από το βιβλίο για το ερώτημα:

α) σελ . 25 « Η οριστική αντιμετώπιση- δημητριακών»

σελ. 42-43 « Στον ελληνικό χώρο- εκτάσεων»

σελ . 43 -44 « Το αποφασιστικό – αγροτικό χώρο»

Από τα παραθέματα για το :

α) Από το **κείμενο Α** έπρεπε να επισημανθούν :

- Λόγοι οικονομικοί

Με τη Μεταρρύθμιση του 1871, το κράτος θέλησε :

- Να αυξήσει τα έσοδα του, από τα ποσά της εξαγοράς, που προσδοκούσε να εισπράξει
- Να ενισχύσει τους εμπόρους, τόσο με την επέκταση των εξαγωγών του αγροτικού προϊόντος των φυτειών , όσο και με την ενίσχυση του ρόλου τους στη δανειοδότηση των τρεχουσών αναγκών των νέων μικροπαραγωγών,
- να δώσει περαιτέρω δυνατότητες ανάπτυξης στις τράπεζες, που θα μπορούσαν να δανείζουν εύκολα τους νέους ιδιοκτήτες καλλιεργητές.

- Λόγοι κοινωνικοί

Με τη μεταρρύθμιση του 1871, το κράτος θέλησε να εξουδετερώσει τις όποιες εστίες κοινωνικής έντασης

υπήρχαν εξαιτίας των αντιδράσεων των αγροτών που ζητούσαν , ιδιαίτερα στην Πελοπόννησο, να τους παραχωρηθούν τίτλοι ιδιοκτησίας για τις γαίες που καλλιεργούσαν έως τότε.

- Η αγροτική μεταρρύθμιση μπορεί να αντιμετωπιστεί έως ένα μέρος της όλης προσπάθειας του Α. Κουμουνδούρου, που αγκαλιάζει την περίοδο 1860-1880 και αποσκοπεί με την ανάπτυξη της γεωργίας να οδηγήσει στην προώθησης της εκβιομηχάνισης στην Ελλάδα.

Από το **κείμενο Β** έπρεπε να επισημανθούν :

- Η πρόθεση των Φιλελευθέρων να ενισχύσουν το εθνικό φρόνημα των χωρικών (βασική πηγή οπλιτών)
- Ενίσχυση συγκέντρωσης μέσω του ελληνικού προγράμματος , των ποικίλων πληθυσμών της Βόρειας Ελλάδας.
- Άμεσα θετικά αποτελέσματα.

Από το βιβλίο για το ερώτημα :

β) σελ 25 : « Επρόκειτο – ιδιοκτησίας»

σελ 44 : « Με βάση- ενδιαφέροντος»

Προαιρετικά: σελ 45 « Η αναδιανομή- μικροιδιοκτησίας»

Από τα παραθέματα για το ερώτημα :

β) Από το **κείμενο Β** έπρεπε να επισημανθεί η αντίθεση :

- Ότι αρχικά η απαλλοτρίωση των τσιφλικιών προβλεπόταν να γίνει εκουσίως
- Αλλά τελικά η όζυνση των συγκρούσεων του πολιτικού κόσμου έδωσε το έναυσμα στην κυβέρνηση της Θεσσαλονίκης να υιοθετήσει ένα πιο ριζοσπαστικό πρόγραμμα υποχρεωτικής απαλλοτρίωσης.

Στο **κείμενο Γ** :

- Αναφέρεται ότι η λύση που επελέγη ήταν η αναπαραγωγή, στη Βόρειο Ελλάδα, του νοτιοελλαδικού κοινωνικού προτύπου, το οποίο στηριζόταν στη μικρή ιδιοκτησία και την οικογενειακή αγροτική εκμετάλλευση.
- Η διανομή γης ήταν το κυριότερο όπλο που διέθετε το ελληνικό κράτος προκειμένου να νομιμοποιήσει την κυριαρχία του στη Βόρειο Ελλάδα.
- Η αγροτική μεταρρύθμιση τελικά άρχισε να υλοποιείται από το 1923, η γη που διένειμε τότε το κράτος άνηκε προηγουμένως κυρίως σε Τούρκους και Βούλγαρους που είχαν αποχωρήσει, στο πλαίσιο της ανταλλαγής των πληθυσμών , αλλά και σε έλληνες μεγαλογαιοκτήμονες.

Τα Παραθέματα :

- Βασιλικός λόγος στη Βουλή, 11 Αυγούστου 1875, στο Βιβλίο μαθητή *Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας, Γ' Τάξη Γενικού Λυκείου*, Αθήνα, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2015, σ. 79.
- Θ. Καλαφάτης, «Η αγροτική οικονομία. Όψεις της αγροτικής ανάπτυξης», *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000*, τ.5, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 2003, σ. 72

ΕΙΧΑΝ ΑΝΑΛΥΘΕΙ ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ